

2019-07-01

m.remissvar@regeringskansliet.se
Miljö- och energidepartementet
Gunilla Blomquist
Gunilla.Blomquist@regeringskansliet.se

M2019/00661/S

Sveriges Byggindustriers remissvar på Världens utmaning, världens möjlighet. Agenda 2030-delegationens betänkande SOU 2019:13

Sveriges Byggindustrier är de enskilda byggföretagens bransch- och arbetsgivarorganisation och organiserar ca 3 600 bygg-, anläggnings- och specialföretag. Sveriges Byggindustrier har tagit del av rubricerad remiss och vill framföra nedanstående synpunkter.

Sammanfattning

- Sveriges Byggindustrier betonar vikten av att sektorns initiativ och det sedan lång tid pågående arbetet för hållbart byggande integreras i fortsatt utveckling så att dubbelarbete undviks.
- Sveriges Byggindustrier anser att hållbar upphandling är en viktig drivkraft för förändring och ser därför mycket positivt på förslaget om ett konkret uppdrag till statliga myndigheter om kravställande.
- Sveriges Byggindustrier föreslår att motsvarande uppdrag om hållbar upphandling även ges till landsting och kommuner för att etablera gemensamma spelregler och enhetliga krav.
- Sveriges Byggindustrier föreslår att Upphandlingsmyndigheten ges utökade resurser för vidareutveckling av system och vägledning för upphandling av hållbara byggprojekt.
- Sveriges Byggindustrier ser positivt på utredningens utgångspunkt med helhetstänk så att alla 17 mål ska finnas med i analys av åtgärder inför beslut. Bred expertis kommer att krävas och Sveriges Byggindustrier är beredda att ställa expertkunskaper till förfogande.

Synpunkter på betänkandet

Sveriges Byggindustrier ser positivt på att betänkandet tar ett brett grepp på behovet av utveckling och omställning för att nå målen i Agenda 2030. I agendan uppmanas alla länder att formulera egna mål, utifrån lokala förutsättningar, för att bidra till utvecklingen både nationellt och globalt. Sverige har goda möjligheter att bidra, och byggsektorn spelar en viktig roll för att öka resurseffektivitet och bidra till hållbarhet även socialt och ekonomiskt.

Det är bra att Agenda 2030 understryker vikten av samverkan mellan regering, näringsliv, forskningen samt civilsamhället. Denna samverkan är en förutsättning för att lyckas skapa ett hållbart samhälle. Sveriges Byggindustrier anser att det är viktigt att alla åtgärder och

Postadress

Box 5054, 102 42 Stockholm

Servicebolag

Sveriges Byggindustrier
Service AB

Telefon

08-698 58 00

E-post

info@bygg.org

Besöksadress

Storgatan 19

Organisationsnr

556061-2524

Telefax

08-698 59 00

Internet

www.bygg.org

aktiviteter som tas fram inom Agenda 2030 sker i samsyn med övriga pågående initiativ och färdplaner för att undvika dubbelarbete och istället skapa synergier för att åstadkomma det bästa resultatet.

I betänkandet anges att kravställande för hållbarhet inom offentlig upphandling är en viktig drivmotor för att lyckas med omställningen. Bland annat ger delegationen ett förslag i avsnitt 7.5 att regeringen bör ge de statliga myndigheterna i uppdrag att aktivt ställa hållbarhetskrav vid offentlig upphandling. Sveriges Byggindustrier anser att det är lika viktigt att motsvarande krav ställs på kommuner och landsting. Vi anser att det är viktigt att det ställs relevanta hållbarhetskrav i varje upphandling, vilket innebär att det troligtvis krävs en kompetenshöjning på beställarsidan så att i sig välmående krav inte blir kontraproduktiva. Vi vill också trycka på vikten av att uppföljningen av ställda krav blir bättre. Idag fungerar uppföljningen av miljökrav relativt dåligt.

Upphandlingsmyndigheten har genomfört ett omfattande arbete för att, i samråd med bygg- och fastighetssektorn, definiera hållbarhetskriterier för byggande. På myndighetens hemsida finns omfattande kunskapssammanställning och verktyg, men det behöver genomföras ytterligare arbete för att det ska bli pedagogiskt och enkelt även för små och medelstora företag att förstå och tillämpa dessa kriterier vid upphandlingar. Sveriges Byggindustrier anser att Upphandlingsmyndigheten behöver utökade resurser för att klara av detta.

I arbetet med Agenda 2030 har grundtanken varit att beakta helheten och att i alla sammanhang ta med samtliga 17 mål vid utvärdering. Sveriges Byggindustrier vill betona att detta är rätt väg att gå. Expertkunskaper inom många olika områden kommer att behöva samlas och för att ta fram en helhetsanalys inför kommande beslut. Det kommer att behövas nya organisationsmodeller och miljöer för tvärvetenskapligt kunskapsutbyte och framtagande av beslutsunderlag som leder till hållbarhet på alla plan.

Sveriges Byggindustrier är beredda att ställa expertkunskaper till förfogande så att de initiativ för hållbart byggande som redan är startade kan integreras i den fortsatta utvecklingen. Särskilt bör framhållas det arbete med *Färdplan för en hållbar, klimatneutral och konkurrenskraftig bygg och anläggningssektor* som pågår, med deltagande från hela värdekedjan inom bygg- och fastighetssektorn. Sedan länge finns även miljöbedömningssystemen BASTA, Byggvarubedömningen och Sunda Hus som bidrar till utfasning av ämnen med oönskade egenskaper och etablering av dokumentationssystem för insamling av information om använda produkter i byggprojekt. Byggvarudeklarationer (eBVD) redovisas enligt ett system som förvaltas av materialtillverkare, byggtreprenörer och fastighetsägare i bred samsyn och med bland annat innehållsredovisning utöver kravet i REACH Artikel 33 även för produkter, något som möjliggör bedömning av möjlighet till återvinning och cirkularitet även för byggprodukter med långa livscyklar. I *Resurs- och avfallsriktlinjer för byggande och rivning* samlas kunskaper och riktlinjer för branschgemensamt kravställande och agerande i hela värdekedjan. Inom LÅGAN, ett nätverk inom byggbranschen för att stimulera och öka byggtakten av lågenergibyggnader både vid nyproduktion och vid renovering, finns många goda exempel på informations- och kunskapsspridning.

Sveriges Byggindustrier vill med detta framhålla vikten av att pågående arbete förvaltas vidare och utvecklas i bred samsyn även fortsättningsvis.

I avsnitt 11.3 gör delegationen bedömningen att det behövs nya samarbetsformer mellan det offentliga, näringslivet och forskningen för att främja innovation och mobilisera resurser. Större infrastruktursatsningar och omställningen mot mer hållbara energikällor

är två områden där detta behövs. Inom Sveriges Byggindustrier har vi ett starkt samarbete med Trafikverket och andra berörda myndigheter inom nätverket Anläggningsforum. Ett mycket gott exempel där innovation och samverkan har varit starka ledord är *Innovationstävlingen Transformativ Infrastruktur – Öresundsbron 2.0*. Det är viktigt att resultat och erfarenheter från denna tävling förs vidare i kommande satsningar inom infrastrukturområdet.

Hållbar finansiering nämns flera gånger i betänkandet. Sveriges Byggindustrier vill betona vikten av att vi lyckas med detta för att uppnå ett bra resultat i omställningen. Inom arbetet att implementera bygg- och anläggningssektorns färdplan har vi startat ett nätverk med ett antal finansiärer för att främja hållbar finansiering. På sikt vill vi skapa bra demonstrationsprojekt där exempelvis renoveringar och andra satsningar inom bygg- och anläggningssektorn genomförs med hållbar finansiering som grund. Vi tror att det krävs skarpa incitament och en viss kompetenshöjning hos alla parter för att lyckas med detta. Det finns ett starkt intresse och ett stort engagemang inom detta område, vilket vi bör dra nytta av i närtid.

Frågor med anledning av detta remissvar kan ställas till Energiexpert Birgitta Govén på birgitta.goven@sverigesbyggindustrier.se eller Miljöexpert Marianne Hedberg på marianne.hedberg@sverigesbyggindustrier.se.

Med vänlig hälsning

SVERIGES BYGGINDUSTRIER

Mats Åkerlind
Vice Verkställande direktör

